

मकवानपुरबाट प्रकाशित लोकप्रिय 'क' वर्गको पत्रिका



# साझापुरा

## राष्ट्रिय दैनिक

www.sajhakarnews.com

### राष्ट्रिय र संगमचोकमा तिहार बजार

हेटौंडा, २४ कार्तिक/ हेटौंडाको राप्तीरोड र संगमचोकमा तिहार लक्षित बजार सञ्चालनमा आएको छ । तिहारको समयमा हुने विडभाइलाई मध्यस्तर राई हेटौंडा उपमहानगरपालिकाले तिहार विशेष बजार सञ्चालनका लागि स्थान लोकेको हो ।  
तिहारको समयका लागि व्यवसायीहरूलाई यो स्थानमा बजार सञ्चालन गर्न अनुमति दिइएको उपमहानगरका प्रवक्ता सविन न्यौपानेले जानकारी दिए । मत वर्ष हेटौंडा अस्पताल बाहिरको खाली जग्गामा तिहार बजार सञ्चालन हुँदै आएकोमा यो वर्षबाट भने संगमचोकमा बजार सञ्चालन गर्न अनुमति दिइएको प्रवक्ता न्यौपानेले जानकारी दिए ।  
स्थान लोकेर नै बजार सञ्चालन गर्न दिइएको भन्दै व्यवसायीहरू खुशी भएका छन् । आगामी विनमा पनि उपमहानगरले फुटफाटमा व्यवसाय गर्नैहरूलाई यो व्यवस्थित बनाउनुपर्ने व्यवसायीहरूले बताएका छन् । तिहार लक्षित बजारमा उपमहानगरले चिन्तना प्रहरी कार्यालयसँगको समन्वयमा सुरक्षाको प्रबन्ध पनि गरेको छ ।

## सञ्चालनको अन्तिम तयारीमा हेटौंडाको धुलो दूध कारखाना

साझापुरा संवाददाता

हेटौंडा, २४ कार्तिक/ हेटौंडामा तीनवर्षे लगाएर निर्माण गरिएको धुलो दूध तथा बटर उत्पादन गर्ने कारखाना सञ्चालनको तयारी अबस्थामा पुगेको छ । किसानले उत्पादन गरेको दूध बिक्रीमा समस्या आउन नदिनका लागि स्थापना भएको सञ्चालनको अन्तिम तयारीमा पुगेको हो ।  
हेटौंडा-१० स्थित सिस्तीघारीमा २ विगाहा जग्गामा बागमती प्रदेश सरकारले कारखाना निर्माण गरेको हो । प्रदेश सरकारको कृषि तथा पशुपक्षी विकास मन्त्रालयअन्तर्गत रहेको प्रदेश दुग्ध विकास बोर्डको १७ करोड रूपैयाँको लगानीमा धुलो दूध कारखाना स्थापना गरिएको हो । एक वर्षभित्र सम्पन्न गर्ने गरी इजी इन्फ्रा प्रसिर्सन २०७७ पुस १ गते ४१ करोड २२ लाख ७१ हजार रूपैयाँमा डेबका सम्पत्तीमा गरिएका पनि कोरेला महाभारी र अन्य विविध कारखाने तीन पटक म्याद थप गरी कारखाना तयार गरिएको हो ।  
सुरुमा ४१ करोड २२ लाख रूपैयाँ अनुमान गरिएका पनि पछि काम बढेकाले कारखानाको लागत ४७ करोड पुगेको प्रदेश दुग्ध विकास बोर्डका उपाध्यक्ष टीकाबल्हन सापकाटोले जानकारी दिए । कारखाना दैनिक ६० हजार लिटर दूध खप्त गर्ने क्षमताको रहेको छ । निर्वाह तयार भएमा सञ्चालनमा आउने प्लान्टबाट प्रतिदिन ५ मेट्रिकटन र प्रतिवर्ष एक हजार पौष सय मेट्रिकटन धुलो दूध उत्पादन हुने अनुमान गरिएको प्रदेश दुग्ध विकास बोर्डका उपाध्यक्ष



सापकाटोले बताए । धुलो दूध कारखाना निर्माण अन्तिम चरणमा रहेता पनि यो कारखाना कसरी सञ्चालन गर्ने? र जनसर्जन व्यवस्थापन र अन्य व्यवस्थापन कसरी गर्ने भन्ने विषयमा निस्कौल भने भइसकेको छैन । सञ्चालन मोडलिटी तयार नभएकोले तत्काल सञ्चालनमा आउने सम्भावना नरहेको बताइएको छ । जाडो महिनामा दूध उत्पादनमा कमी आउने भएकोले पनि तत्कालै पाउउर सञ्चालन गर्ने गरी छलफल भइरहेको छ ।  
दुग्धपदार्थमा नैपाल आरम्भिक र भएपनि भारतीय कम्पनीका दुग्ध पाउउर अनधिकृत रूपमा अयात भइरहेको किसानहरूले बताएका छन् । दुग्ध उत्पादनको हिसाबले दुई सजिनमा धुलो पाउउर मिसाएर दूध आपूर्ति गर्ने गरिएको छ । नेपालमा उत्पादन भएको

प्लान्ट सञ्चालन परचात्त चार प्रदेशका करिब २२ हजार पशुपानक परिवार लाभान्वित हुने मन्त्रालयको अनुमान छ । कृषकहरूबाट दैनिक ६० हजार लिटर दूध खरिद गरिने जनाइएको छ । कृषकले उत्पादन गरेको दूधबाट दैनिक पौष मेट्रिकटन पाउउर दूध उत्पादन र प्याकिङ गर्ने लक्ष्य रहेको छ । उद्योगबाट निस्कने फोहर सबै ट्रिटमेन्ट गरेर मात्र खोला/नादीमा छोडिने भएको छ । बागमती प्रदेश सरकारले प्रेरणाले दूध र माछामागमा अर्न्तर्गत बनाउन विभिन्न कार्यक्रम अघि सारेको थियो ।  
मन्त्रालयका अनुसार प्लान्ट सञ्चालन भएपछि प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष रूपमा ८० जनाले रोजगारी पाउने छन् । प्लान्ट सञ्चालनका लागि आवश्यक प्राविधिक कर्मचारी तथा अन्य प्राविधिक कर्मचारीले रोजगारी पाउने मन्त्रालयले जनाएको छ । राप्तीकामागमा स्थापना गरिएको उद्योगसँगै पशुआहार उत्पादन गर्ने ब्याटल फिड इन्डस्ट्रिज पनि सरकारले स्वामित्वको उद्योग हो ।  
चकलेट ब्याटल स्वामि, विषयनलाई गार्हपतीसालनमा निर्वाची अग्र प्रयास लगाएकाले कार्यक्रम प्रदेश सरकारले अघि सारेको थियो । कृषि क्षेत्रलाई प्राथमिकतामा राखिएको भन्दै कृषि क्षेत्रका अभियन्ताहरूले सरकारकै मानेका थिए । दुग्ध उत्पादन गर्ने किसानलाई २ रूपैयाँ अनुदान गरी पाउउर बनाउने मन्त्रालयको योजना छ ।

## सामाजिक सुरक्षामा आबद्ध हुन भीमफेदीले माग्यो आवेदन

साझापुरा संवाददाता

हेटौंडा, २४ कार्तिक/ भीमफेदी गाउँपालिकाले अनौपचारिक क्षेत्रमा कार्यरत श्रमिक तथा स्वरोजगार रहेका व्यक्तिहरूलाई सामाजिक सुरक्षा कोषमा आबद्ध हुन आवेदन माग गरेको छ ।



गाउँपालिकाभित्र स्थायी बसोबास गर्ने अनौपचारिक क्षेत्रका श्रमिक र स्वरोजगार व्यक्तिको लागि योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा योजना सञ्चालन हुन गइरहेकोले सहभागी हुन सुरुवातमा फुटफाटमा आबद्ध हुने गरिने सामाजिक सुरक्षा विभागका अनुसार यस योजनामा सहभागी हुन कुनै श्रमिकले सम्बन्धित वडा कार्यलयमा आवेदन गर्नुपर्ने हुनेछ ।  
अर्थिक वर्ष २०८०/८१ को बर्षिक स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार यस योजनामा अनौपचारिक क्षेत्रमा कार्यरत श्रमिक तथा स्वरोजगार रहेका व्यक्तिलाई डुबानी, विडकनी, नोट अनलैड, मिडि बालुवा चान्ने, गाडी फुटएर जीबिका चलाउने, गाडी चालक, सञ्चालक, अटोएर कृषि श्रमिक, ज्यामी लगायत अन्य श्रमिक, तथा स्वरोजगार व्यक्तिको लागि सामाजिक सुरक्षा कोषमा सहभागी हुनसक्ने पालिका अग्रयण लामाले बताए ।  
अग्रयण लामाले गाउँपालिकाको साभेटारी लगायत सामाजिक सुरक्षा कोषमा सहभागी करदाता प्रमाणपत्रको प्रतिनिधि, मसिक कोषमा रकम जम्मा गर्ने योजनामा सहभागी हुनसक्ने पत्र, चेकको

## नक्कली नोटसहित हेटौंडाका चौलागाई पक्राउ

साझापुरा संवाददाता

हेटौंडा, २४ कार्तिक/ जिल्ला प्रहरी कार्यालय मकवानपुरले हेटौंडाका एक युवकलाई नक्कली नोट सहित पक्राउ गरेको छ । चौलागाईलाई हेटौंडा-१५ नयाँवस्तीस्थित भिषि सडक नक्कली नोट हेटौंडा-६ का एक युवक पक्राउ गरेका हुन् ।  
पक्राउ पर्नेमा हेटौंडा उपमहानगरपालिका-६ का ३० वर्षीय देवराज चौलागाई रहेको मकवानपुर प्रहरी प्रवक्ता एम्. विष्णु लम्बी

भण्डारीले जानकारी दिए । चौलागाईको साथबाट ५ सय दरका २० थान नक्कली नोट फेला परेका पक्राउ गरिएको भण्डारीले बताए । चौलागाईलाई हेटौंडा-१५ नयाँवस्तीस्थित भिषि सडक नक्कली नोट हेटौंडा-६ का एक युवक पक्राउ गरेका हुन् ।  
पक्राउ पर्नेमा हेटौंडा उपमहानगरपालिका-६ का ३० वर्षीय देवराज चौलागाई रहेको मकवानपुर प्रहरी प्रवक्ता एम्. विष्णु लम्बीले बताए ।  
चौलागाईलाई हिरासतमा

## मकवानपुरमा ९ बजेपछि देउसी भैलो खेल नपाइने



साझापुरा संवाददाता  
हेटौंडा, २४ कार्तिक/ शान्तिपुराको सुन्दरकोले जिल्ला प्रशासन कार्यालय मकवानपुरले राति ९ बजेपछि देउसी भैलो खेलन प्रतिबन्ध लगाएको छ । जिल्ला प्रशासन कार्यालय मकवानपुरले शुक्रबार एक विज्ञप्ती जारी गर्दै राति ९ बजेपछि देउसी भैलो खेलन प्रतिबन्ध गरेको हो ।  
प्रशासन कार्यालयले देउसी तथा भैलो लगायतका सांस्कृतिक मनोरञ्जनकार्यक्रमहरू राति ९ बजेसम्म मात्र सञ्चालन गर्न र सो समय पश्चात अनिवार्य रूपमा बन्द गर्ने निर्देशन गरेको छ । त्यस्तै तिहार र छठ गर्ने मनाउने क्रममा घुम्ता, मुर्झु चम्पा, अर्जुनबाबी, जस्ता प्रजननशील पदार्थको प्रयोग गर्न प्रतिबन्ध लगाइएको छ । प्रजननशील पदार्थको प्रयोगबाट प्रजननशील पदार्थको प्रयोगबाट सर्वसाधारणको स्वास्थ्य, सुरक्षा

## शिशिर बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

### वार्षिक साधारणसभासम्बन्धी सूचना

प्रथम पटक प्रकाशित मिति : २०८०/०९/२४  
यस संस्थाको मिति २०८०/०९/१५ गते बुधबारका दिन बसेको संचालक समितिको बैठकको निर्णय अनुसार १२ औं वार्षिक साधारण सभा तपसिलमा उल्लेखित प्रस्ताव उपर छलफल गरी निर्णयका लागि आव्हान गरिएको व्यहोरा सम्बन्धीत सवै महानुभावहरूमा अनुरोध छ । साथै संस्थाका सवै श्रेय सदस्यहरूलाई वार्षिक साधारण सभाको जानकारी एवम् अनिवार्य उपस्थितिको लागि यसै सूचनालाई आधार मानी निम्न अनुसारको मिति,समय र स्थानमा शेर सदनसम्म पुग्नुको सक्थि सहभागीताका लागि हार्दिक अनुरोध गर्दछौं ।

**कार्यक्रम**  
मिति : २०८०/०९/२३ गते,शनिवार  
समय : बिहान ११:०० बजे देखि ४:०० बजे सम्म  
स्थान : संस्थाको कार्यालय रहेको भवन, हेटौंडा ०४, मकवानपुर

**साधारणसभामा क्षमफलका विषयवस्तु:**

- संचालक समितिको तर्फबाट अग्रयणले पेश गर्नुको बर्षिक प्रतिवेदन मध्य छलफल गरी पारित गर्ने सम्बन्धमा ।
- संचालक समितिको तर्फबाट अग्रयणले पेश गर्नुको बर्षिक प्रतिवेदन पारित गर्ने सम्बन्धमा ।
- कोषाध्यक्षद्वारा दारा प्रस्तुत हुने वार्षिक प्रतिवेदन पारित गर्ने सम्बन्धमा ।
- आ.व. २०७९/८० को लेखा सुपरिवेक्षण समितिको प्रतिवेदन पारित गर्ने सम्बन्धमा ।
- आ.व. २०७९/८० को वार्षिक लेखा परिक्षण प्रतिवेदन पारित गर्ने सम्बन्धमा ।
- आ.व. २०७९/८० को वार्षिक लेखापरिक्षणको निष्कर्ष र निजको परिश्रमिक तय गर्ने सम्बन्धमा ।
- संस्थाको वित्तियम संशोधन तथा कार्यक्षेत्र विस्तार पारित गर्ने सम्बन्धमा ।
- मोबाइल बैंकिङ संचालनका लागि अनुमति प्रदान गर्ने सम्बन्धमा ।
- संचालक समितिका निर्णयहरू अनुमोदन सम्बन्धमा ।
- साधारण सभाको निर्णय प्रमाणीत गर्ने प्रतिनिधि चयन गर्ने सम्बन्धमा ।
- विविध ।

**अमृत बस्नर कुँवर (सचिव) एवम्**  
**शिशिर तवत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.**  
हेटौंडा ४, परिजारातपथ फोन नं ०५७५९०७३३

## सम्पूर्ण ब्राण्डका गाडी एकै ठाउँमा सम्पूर्ण सेवासहित

कार वास मित्र/बाहिर  
वायारिड मर्मत  
A/C मर्मत तथा ज्याँस रिफिलिङ  
सेन्सरसम्बन्धी समस्या कम्प्युटरबाट जाँचिने  
डेन्ट, पेन्ट, प्लास्टिक/ज्याँस/इलेक्ट्रिक वेल्डिङ  
ठायर ब्यालेन्स, पन्चर र फेर्ने काम मेरिशनबाट  
इन्जिनसम्बन्धी सबै काम  
**Himalayan Motors Pvt.Ltd.**  
हेटौंडा, चौकीटोल, सम्पर्क नं.: ०५७-५९०३३३

मस पुठमा प्रकाशित साहित्य बाहेकका सम्प्रीहक विभिन्न वेबसाइट, सामाजिक सञ्जाल तथा एन्ट्रीहरूबाट साभार गरिएका हुन् ।

facebook twitter Google विज्ञान/प्रतिधि

### विद्युतीय सवारी मात्र भएको नेपाली राइड शेयरिङ ईन्ड्राइभ सुरु, बीमासँगै कमिसन पनि थोरै

काठमाडौं / नेपालमा पहिलो पटक विद्युतीय सवारी साधन मात्र भएको राइड शेयरिङ एप 'ईन्ड्राइभ नेपाल' सञ्चालनमा आएको छ । ईन्ड्राइभ नेपाल कम्पनी प्रा. लि.ले १४ करोड वर्षौंको सवारीमा विद्युतीय र इलेक्ट्रिक ट्याक्सी र स्कुटरबाट उपलब्ध गराउने राइड सेवा थालेको छ ।

ई-ड्राइभको सेवा सक्ती हुनुका साथै नयाँ गाडी, दुईटना बीमा, ओटीपी र जीपीएस प्रणाली युक्त रोकको कम्पनीले जमाएको छ । नेपाल एपको तर्फबाट प्रतिनिधि समाका सचेतक महेश बर्तौला, बागमती प्रशाका उपसभामुख अन्वरा चापागाई र नेपाल विद्युत प्राधिकरणका कार्यकारी निर्देशक कुलमान विस्नेले संयुक्त रूपमा ईन्ड्राइभ एप र ट्याक्सी सेवा उद्घाटन गरेका थिए ।

राष्ट्रिय सभा गृहमा आयोजित उक्त कार्यक्रमसँगै २२ ओटा नयाँ विद्युतीय ट्याक्सीले टुङ्गिनेको एक चक्र नगरको थिए । हाल कम्पनी आफैले २० ओटा ट्याक्सी सञ्चालनमा ल्याइसकेको छ भने थप एक सय ओटा ट्याक्सी सञ्चालनको तयारी भइरहेको कम्पनीले जनाएको छ ।

साथै ईन्ड्राइभको अभियानमा नेपालमा रहेका अन्य विद्युतीय सवारी साधनहरू पनि क्रमशः जोडिने जाने कम्पनीको भनाई छ । "सेवाग्राहीलाई सुविधा सम्पन्न तवरमा गन्तव्यमा सुरक्षित पुर्याउनु ईन्ड्राइभ नेपालको उद्देश्य हो," ईन्ड्राइभ नेपालका अध्यक्ष राजेश मास्केले भने, "साथै नेपालमा रोजगारीको नयाँ अवसर, विद्युतीय सेवाको उच्चतम प्रयोग, वातावरण संरक्षण, घनराशि बिद्वेशनबाट जोमानु हुनो अभियान हुनेछ ।" ईन्ड्राइभ एपको भाडा अन्य राइड शेयरिङ सेवाको तुलनामा सस्तो रहेको कम्पनीको दावी छ । ईन्ड्राइभ सेवामा वन टाइम पासवर्ड (ओटीपी) प्रणालीको प्रयोग गरिएको छ । जसले सेवाग्राही र



चालकबीच पासवर्ड भएर भएपछि मात्र सेवा प्रयोग गर्न दिनु । त्यसैगरी ईन्ड्राइभ सुविधा लिन क्रममा दुईटना भएमा सेवाग्राहीलाई टोकिएको बीमा सुविधा पनि प्राप्त हुन्छ । त्यसै ईन्ड्राइभमा जीपीएस जडान गरिएको छ । यसले गर्दा आफ्ना सवारी साधनको सम्पूर्ण निम्त्याण ईन्ड्राइभ कम्पनीसँग हुनेछ र यसले सेवाग्राहीलाई थप सुक बढाउने कम्पनीको विश्वास छ । त्यसै कम्पनीले आफ्नै "सस्ट चार्जिङ स्टेशन" पनि स्थापना गरेको छ । जहाँ पार्किङ नट सतित ट्याक्सी, स्कुटरहरू चार्ज हुन्छ । कार्यक्रममा नेपाल विद्युत प्राधिकरणका कार्यकारी निर्देशक विस्नेले नेपालमा विद्युतीय सवारीको प्रयोग भएका ट्याक्सीहरूलाई विस्थापित गरी ईन्ड्राइभलाई सुरुवात बढाउनु नै नेपालमा एक सय गाडी भित्रि ५० ओटा गाडी विद्युतीय हुनु शुरुको विश्वास भएको उनको भनाई थियो । कार्यकारी निर्देशक विस्नेले विद्युतीय ट्याक्सीलाई विद्युतीय ट्याक्सीमा

### यौन/स्वास्थ्य

### महिनावारी रोक्ने औषधिको जथाभावी प्रयोग : निमित्तन सक्छ स्वास्थ्यमा गम्भीर खतरा



काठमाडौं । महिनाको प्राकृतिक चक्र अर्थात् महिनावारी प्रत्येक महिनामा २८ देखि ३८ दिनको बिचमा हुन्छ । महिनावारी चक्रलाई चाहेर गिन कुनै महिलाले रोक्न सक्दैनन् । तर, जब घरमा चाडपर्व, पूजापाठ, पिपुकाई, कुनै विशेषकार्य गर्दा महिनावारी हुने समय परेको भएमा औषधि सेवन गरी तत्कालका लागि सानै चलन छ ।

हिन्दुहरूको दियो ठूलो पर्ने तिहार, छुट नजिकै छ । यी पर्वमा महिनावारीको सानो पर्नेहरूले महिनावारी हिना गराउने अर्थात् सानो सानै औषधि सेवन गर्ने दर बढ्ने चिकित्सकहरू बताउँछन् ।

यसरी स्वस्थको रूपमै महिनावारी रोक्ने औषधि सेवन गर्दा शारीरमा नकारात्मक असर तथा स्वास्थ्यमा गम्भीर रोगहरू लाग्न सक्ने प्रसूती तथा स्त्रीरोग विशेषज्ञ डा.कृतिपाल सुवेदी बताउँछन् ।

अबको केहीदिनमा दिदीभाइबिचको सम्बन्धलाई प्राण्ड बनाउने पर्व तिहार नजिकै छ । यसबेला स्वास्थ्यकर्मीको परामर्शबिना कतिपयले महिनावारी सानै औषधि सेवन गरेको भएमा महिनावारी पछि सानै औषधिपछि पछि महिनावारी हुँदा पेट दुख्ने, स्तनदुख्ने, उच्च रक्तचाप, रगतवाक्को बनाउने, तौल बढ्ने,

बाक्याक लाग्ने लगायतका समस्या देखापर्ने चिकित्सकहरू बताउँछन् ।

महिनावारी पर सानै निजो प्रोस्टोन, प्रोजेस्टेरोन, इमरजेन्सी कन्ट्रासेप्टिभहरू, स्टेजोन प्रोस्टेजिन कम्प्लेक्स सेल फोन्डोनल (स्वास्थ्यकर्मी तथा चिकित्सकको परामर्शबिना महिनावारी पर सानै महिलाले औषधि किनाराएमा औषधि बेचेने फार्मसीहरूले विशेष ध्यानदिन आवश्यक रहेको डा.सुवेदीको भनाई छ ।

महिनावारी पछि सानै औषधिपछि पछि महिनावारी हुँदा पेट दुख्ने, स्तनदुख्ने, उच्च रक्तचाप, रगतवाक्को बनाउने, तौल बढ्ने, बाक्याक लाग्ने लगायतका समस्या देखापर्ने चिकित्सकहरू बताउँछन् । अर्थात् महिलालाई ज्ञानकारी नहुँदा महिनावारी सानै औषधिपछि तत्काल स्वास्थ्य समस्या नदेखिए पनि दीर्घकालमा गम्भीर समस्या निम्त्याउन सक्छ ।

यसै, महिनावारीको पालो आउँदापर्व लगायतका विशेष दिन भएपनि मुखत परिवार योजना बनाएका महिना, मृतसम्बन्धी समस्या भएका, स्टोकि बिरामी र तौल बढी भएका महिलाले सानै औषधि सेवन गरेमा स्वास्थ्यमा जटिलता उत्पन्न हुने डा.सुवेदीले बताए ।

उनी भन्छन्, 'महिनावारी पर सानै औषधिपछि हार्मोनलाई असन्तुलित बनाउँछ ।'

महिनावारी पर सानै औषधि सेवन गर्दा, परिवार नियोजनको साधन पिल्सलगायत सेवन गर्दा इन्डोजेन र प्रोजेस्टेरोन नामक हार्मोन बढ्ने हुँदा तरकाललाई महिनावारी रोकिएपनि पछि रक्त छाल बढी हुन सक्ने उनले बताए ।

महिनावारी पर सानै औषधि सेवन गर्दा पछि क्यान्सरसमेत बनाउन सक्ने भएकाले सचेत हुनुपर्छ । अर्थात् महिनावारीबारे जानकारी नहुँदा महिनावारी सानै औषधिपछि तत्काल स्वास्थ्य समस्या नदेखिए पनि दीर्घकालमा गम्भीर समस्या निम्त्याउन सक्छ । महिनावारी पर सानै औषधि सहरौ क्षेत्रको तुलनामा गाउँमा धेरै रहेको चिकित्सकहरूको अनुमान छ ।

धेरैलाई लाग्न सक्छ, महिनावारी सानै औषधि सेवन गर्ने छुट्टैपछि तत्काल महिनावारी हुन्छ भनेर । तर, त्यस्तो नहुन पनि सक्छ । त्यस्तो अवस्थामा किशोरी तथा महिलाहरू स्वास्थ्य संस्थामा गुनासो लिएर पुग्ने गरेको उनी बताउँछन् ।

डा.सुवेदीका अनुसार यो औषधि कतिमात्रमा सेवन गर्ने, कुन उपकरणले कति बज्नेको औषधि सेवन गर्ने, औषधि सेवन गर्ने हुन्छ कि हुँदैन भनेबाहेर विशेष ध्यानगर्ने परामर्शका आधारमा मात्र महिनावारी सानै औषधि सेवन गर्न सकिन्छ ।

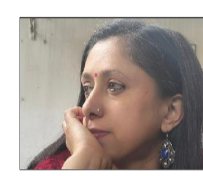
### साहित्य

कविता मध्यराति खोज



शिवप्रसाद काफले

सबैभन्दा निद्रामा भएको बेला  
भूकम्पले हल्लाएदियो  
एकाएक घरहरू गर्नुगाम गर्नुग  
डुने  
कैयाने ज्यान गुमाए  
कैयान अंगभंग भए  
कैयान फुँए त्यही भौकिएको घरभित्र  
भूकम्पले  
त्यसबेला चिन्तेन कसैलाई  
न कसैको पाटी चिन्तेन  
न कसैको धर्म चिन्तेन  
न कसैको जात चिन्तेन  
न कसैको बच्चा चिन्तेन  
न युवा चिन्तेन  
न युव चिन्तेन  
सबैलाई भाँडि ग्राही बनायो  
तर  
एकहुन जमात  
राहको नाममा राजनीति गर्न  
पुगे घटनास्थलमा  
अनि  
छुट्टाछुट्टै एक आपसमा  
पीडितहरूलाई  
र लगावदार निद्रामा टीका  
फालाये पाटी  
फालाये पाटी  
फालाये पाटी



मिरमा

दिनभरको मायापच्चीले  
बकिन सूर्य  
सने सने  
चिपिएर बुझ्छ  
सन्ध्याको घुन्टीभित्र  
बकान भेट्न  
दिनभरको  
दौडपुपने नलेर  
म पनि मृतप्रणयः  
पल्टिएकी छु  
मृत रहरका  
ओख्यानमा सम्पसार  
बकिन बदनलाई  
सुम्प्याउँदै  
सोधिँरहन्छु आफैँसँग  
'के हुँ म?'  
'के हुँ म?'  
सारा संसार  
कुम्भकर्ण कै निदाइरहेछ  
एक फ्रको निद्रापछि  
सधैँ श्रुतिकन्धु  
म ब्यालबाट  
जुनीकरीको उज्यालोमा  
खोज्न आफैँलाई  
न... ..  
अबेर भैसक्यो,  
घडिँसक्यो समय  
रात विस्तारै  
मृत्युरेखा नजिक पुग्यो  
प्रभात आकाशभरि  
सालीमा खन्यार  
सुर्को स्वागतमा व्यल छ  
मेरो खोज  
आज पनि पुरा भएन  
कहाँ हराए मैने आफैँलाई  
सोचेर बढ्यो

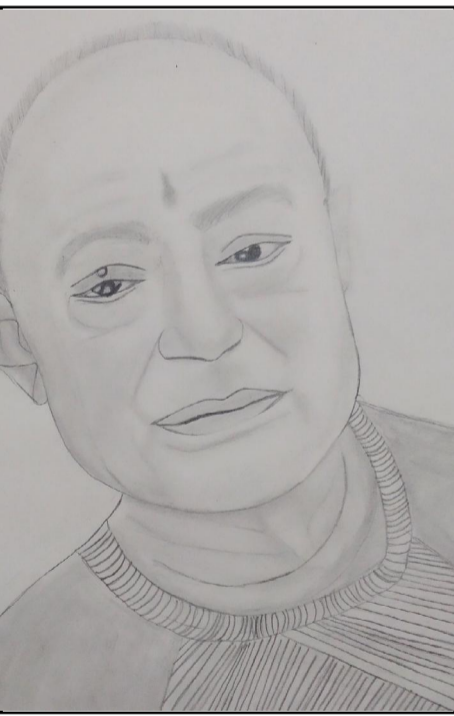
### सानी रोविहामा ट्याटुको चिन्ह



डा. मानवत आचार्य

आमा,  
मेरो हातमा मेरे नाम किन लेखिँएको ?  
यो कानो ब्रान्सेट किन लगाइएको ?  
अध्यामा अंतु र अनुहारमा विषाद बोकेर  
केहीबेर टोलाएपछि  
जवाफ दिँन्छन् आमा- सानै छुयो रोविहामा  
झोरी  
हाहा पाउनी यस्ता कुरा  
नबुझ्दै तिमी कसैको शत्रु हो  
तिमी अनेकन अहंकारको निशानमा छुयो  
जहाँ कुनै पनि बेला अहंकार बम बनेर  
भाउँछ  
र खाइदिन सक्छ, समाप्त पार्दिने सक्छ  
त्यसबेला  
मेरो आमा भनेर तिमी आवाज आउँदा  
भारुको मुखमा म पनि के रहूँवा ?  
र रहे पनि  
तिमीलाई छुलीमा टाँसेर मातृत्वको भोक  
भेटाउन के पाउँदा र ?  
तिमी क्षणिकत अनुहार सुम्प्याउन  
कसरी सक्नुंदा र मुटुको टुक्रा झोरी  
त्यसबेला  
तिमी शरीर चिन्नु सक्छ  
र दुई थोपा अस्तुले अन्तिम विदाइ गर्न सक्छ  
अनि आमा हुनुको अर्थको पत्ता सक्छ  
त्यसैले तिमी नमार्कित ट्याटु नमेट्नु तिमीले  
तिमीले नमार्कित ब्रान्सेट ट्याटु तिमीले  
अहंकारसँगै त चिनिरहेछ विषय  
अहंकारका अर्थात् जीवनको मृत्यु हुन  
रहेछ  
हुनासाथै जिबीचिपने छुन रोइछ  
अहंकारको अन्तिमा थपिँरहेको छ विषय  
प्रियाको मुटुमा उडिँरहेको छ विषय  
भेइ अहंकार  
तिमा अन्तिमति धर्म हुँदा ?  
विषय रति संवेदना हुँदा ?  
तिरो कुनै आदर्श हुँदा ?  
चिन्नुको दारा र चिन्नुको चुचो लिएर  
अनि दिन रदलात् अहंकार  
साद राख्, घरमा आगो लगाएपछि  
तिनो चाँडो बागेले स्वर्गलाई डहाउन सक्छ  
सुन्दरा नै हराएपछि  
तिरो पनि अस्तित्व समाप्त हुन सक्छ ।।

### चित्रकला



दिपशना थापा  
कक्षा: १०  
जी.एस. निकेतन मा.वि. हेटौडा







